

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.389/2011/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2011. október 27. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A közérdekű adattal visszaélés vétsége miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság B.455/2008/14. számú ítéletét és a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 3.Bf.442/2009/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Mosonmagyaróvári Városi Bíróság 2009. november 17. napján megtartott tárgyaláson meghozott B.455/2008/14. számú ítéletében a terhelt bűnösségét folytatólagosan elkövetett közérdekű adattal visszaélés vétségében (Btk.177/B.§ (1) bekezdés a) pont, b) pont első tétel) állapította meg. Ezért 300 napi tétel, napi tételenként 500 forint, összességében 150.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2010. november 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 3.Bf.442/2009/12. számú ítéletében a városi bíróság ítéletét annyiban megváltoztatta, hogy a terheltet pénzbüntetés helyett megrovásban részesítette, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A jogerős ítélet tényállása rögzíti, hogy a terhelt D. község polgármestereként a 2006. októberi önkormányzati választások után megalakult képviselő testület tagjai közül többeknek nem biztosította a képviselői tevékenysége ellátásához nélkülözhetetlen, a helyes döntések kialakításához és a képviselői tisztségből eredő kötelezettsége ellátásához szükséges közérdekű adatokhoz való hozzáférést, több esetben nem tett eleget közérdekű adatok körében a tájékoztatási kötelezettségének.

A terhelt nem tette hozzáférhetővé a képviselők számára az érvényben lévő szervezeti és működési szabályzatot, pénzügyi beszámolókat, elszámolásokat, zárszámadási rendeletet, a Közigazgatási Hivatal által hozott törvényességi észrevételekről nem tájékoztatta a képviselő testületet, a törvényességi észrevételekben megfogalmazott közérdekű adatokkal kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségét elmulasztotta, az önkormányzat tulajdonában lévő egy ingatlanrész bérbeadásával kapcsolatos szerződés tartalmáról és az erre a testület által adott felhatalmazás kereteinek a túllépéséről a testületet nem tájékoztatta.

A terhelt a 2006-os évben harmadszor került megválasztásra a község élére, a korábbi két ciklusban nem voltak olyan képviselők, akik elégedetlenek voltak a polgármester munkájával. A 2006-os választások után felállt képviselő testületben több olyan tag volt, akik önálló véleménnyel rendelkeztek és ellenőrizni kívánták a polgármester és az önkormányzat tevékenységét, ennek érdekében igényelték egyes közérdekű adatok átadását.

K. S. képviselő 2006. október 21-én kérte a szervezeti és működési szabályzatot, a 2003-2006 évek belső ellenőrzéseinek dokumentumait, a 2005-2006 év pénzügyi beszámolóit, a 2005-os évi zárszámadási rendeletet, valamint a polgármesteri hivatal 2006. október 31. napján fennálló készpénz- és hitelállományáról szóló jelentést. A terhelt 2006. november 14-én a képviselő kérését elutasította, megtagadta az adatkérést. A terhelt azzal indokolta, hogy a szervezeti és működési szabályzat még átdolgozás alatt áll, a képviselőnek sürgősen megismernie az előző ciklus pénzügyi iratait.

K. S. képviselő az elutasítás után a Nyugat-Dunántúli Regionális

Közigazgatási Hivatal Törvényességi Főosztályához fordult. A hivatal arról tájékoztatta a képviselőt, hogy a belső ellenőrzési jegyzőkönyvek, az éves beszámolók és a zárszámadási rendelet közérdekű információt tartalmazó dokumentumok, az SZMSZ pedig bárki számára hozzáférhető.

A képviselők több alkalommal testületi ülés napirendjére kívántak bevenni egyes kérdéseket, azonban ezek részben nem kerültek megtárgyalásra, egyéb módon sem kaptak a képviselők tájékoztatást. Ilyen kérdések voltak 2007. május 25-ét követően a község internetes honlapja, az iskola átszervezése, a zátonyi strandon megvalósuló beruházás, 2007. augusztusában az idegenforgalmi adóval kapcsolatos iratok áttekintése, ismételten a zátonyi strandon megvalósuló beruházás, 2007. októberében a falunap pénzügyi elszámolása, ismételten a község honlapjának működtetése, a polgárőr egyesülettel kapcsolatos együttműködési megállapodás.

K. S. képviselő 2007. július 6-án a jegyzőtől adatokat kért a szociális ellátások helyi szabályairól szóló rendelet átdolgozásához és kért elszámolásokat, V. M.-né megbízott jegyző az adatokat nem adta át, kétségbe vonta, hogy arra szüksége van a képviselőnek.

K. S. és B. K. képviselők több esetben kérték a tűzifa vásárlási számlákat és a sportöltöző felújításának számláit, de nem kapták meg. 2007. december 22-én öt képviselő írásban kérte a pénzügyi bizottság ülésén jegyzőkönyvbe foglalt elszámolások átadását, azokba történő betekintést, ezeket azonban a polgármester nem biztosította.

A terheltet a 2007-es évben a képviselő testület felhatalmazta az önkormányzat tulajdonában lévő egyik ingatlan hasznosítására. A testület 2000. március 23-án határozatot hozott arról, hogy 320 négyzetméter bérbeadását engedélyezi a 4507 négyzetméter alapterületű ingatlanból. A terhelt 2000. március 24-én bérleti szerződést kötött a terület hasznosításáról, azonban 500 négyzetméter tekintetében. A terhelt a testületet nem tájékoztatta arról, hogy nagyobb területet adott bérbe az általuk engedélyezettnél. A terhelt által a 2000. március 24-én kötött szerződés 2006 évig több ízben módosult és az ezekkel kapcsolatosan felmerülő kérdéseket az ezen ciklusban megválasztott képviselők a 2007. évben próbálták a képviselőtestület elé vinni, azonban a terhelt hozzáállása révén meghiúsult.

Az 1992. évi LXIII. törvény rendelkezik a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról. A törvény meghatározza, hogy a helyi önkormányzat feladatai e törvény hatálya alatt állnak és a törvény 19.§-a meghatározza az önkormányzat kötelezettségeit. Gyors és pontos tájékoztatást ír elő, a

kezelésükben lévő közérdekű adat bárki által való megismerhetőségét, a megismerhetőség eljárási szabályait. A terhelt nem készített közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét rögzítő szabályzatot (a fenti törvény 20.§ (8) bekezdése).

- . -

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt meghatalmazott védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt. A felülvizsgálati indítvány szerint a terhelt bűnössége megállapítása a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével történt, és elsődlegesen a terhelt felmentését, másodlagosan a támadott határozat hatályon kívül helyezését és az eljárás bíróság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta.

A védő felülvizsgálati indítványában a jogerős határozat megállapításainak több tekintetben iratellenességét sérelmezte, kifogásolta az 1992. évi LXIII. tv. rendelkezéseinek az alkalmazását, mivel a képviselői testületi tagok nem választópolgárként állampolgári jogaik védelmében, hanem képviselői testületi tagi munkájuk elősegítéséhez kívánták az adatokat megismerni, így a vonatkozó rendelkezéseket a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. tv. tartalmazza, és amely rendelkezései szerint az adott kérdésben nem a polgármester, hanem a jegyző dönt.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1359/2011/1-I. számú átiratában a terhelt védője felülvizsgálati indítványát nem tartotta alaposnak. A védő iratellenességgel kapcsolatos felvetéseit az irányadó tényállás támadásának tartotta, ugyanakkor álláspontja szerint a terhelt az irányítása alatt álló hivatal operatív vezetőjének a jogkörében eljárva döntésével megsértette a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvényi előírásait, és ezáltal tényállásszerű magatartást tanúsított. Minderre tekintettel a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozat hatályában fenntartását indítványozta.

A Legfelsőbb Bíróság nyilvános ülésén a terhelt védője az írásban benyújtott felülvizsgálati indítványában foglaltakat fenntartotta és részletesen megindokolta. Kiemelte, hogy a feljelentő több cikluson keresztül rivalizált a polgármesterrel, ennek volt része a túlzott adatkérés is. Az adatkérés nem volt kellően jogszerű, mivel konkrétsága és részletezettsége nem volt elégségesnek tekinthető.

A Legfőbb Ügyészség képviselője felszólalásában is kiemelte, hogy a tényállásban nem rögzített tények a rendkívüli jogorvoslati eljárásban nem vehetők figyelembe, az elbírálás kizárólag a tényállásban - és esetlegesen az indokolásban - írtak alapján bírálható el. Utalt arra, hogy a kérelmek kellően precízek voltak, tartalmazták azokat a konkrét megjelöléseket, rögzítették azokat a számlákat, okiratokat, melyek alapulvételével az adatkérés

teljesíthető lett volna. A jegyzővel szemben nem folyt büntetőeljárás, a polgármester terhelt büntetőjogi felelősségét önállóan kellett elbírálni. A másodfokú határozat egyértelműen rögzíti, hogy a képviselők a polgármesterhez fordultak, ő pedig elutasította őket. Minderre figyelemmel a terhelt magatartása a Btk.177/B.§ (1) bekezdés a) pontja szerint tényállásszerű.

A terhelt felszólalásában ártatlanságát hangoztatta, kiemelte, hogy a feljelentő képviselő folyamatosan belekötött, utalt arra, hogy az eljárás nagyon megviselte, azzal őt komoly egzisztenciális hátrány érte és egészsége is megromlott.

A terhelt védője felülvizsgálati indítványa részben a törvényben kizárt, részben megalapozatlan.

A Legfelsőbb Bíróság a nyilvános ülésen elhangzottakra is figyelemmel előljáróban rögzíti, hogy a jog, a jelen eljárás nem a terhelt teljes életpályáját, hanem egy - mégpedig az ügyész által vád tárgyává tett - cselekménysort vizsgált büntetőjogi szempontból, a polgári jogi út esetleges párhuzamos igénybevétele olyan lehetőség, ami a büntetőjogi felelősség vizsgálatára nem hat ki. A terhelti cselekmény büntetőjogi megítélése szempontjából a feljelentés motívumának nincs jelentősége, ebből a szempontból közömbös, hogy a feljelentőt milyen megfontolások vezérlik. Ugyancsak ki kell emelni előljáróban a Be.423.§ (1) bekezdésében foglaltakat, mely szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. E rendelkezésekből következően a Be.416.§-ban meghatározott felülvizsgálati okok vizsgálatakor kizárólag a jogerős határozatban rögzített tényekből lehet kiindulni, a jogkérdések megítélése kizárólag ezekre alapítottnak lehetséges. A Legfelsőbb Bíróság ezért törvényben kizártnak tekintette, és így nem vehette figyelembe a védőnek azokat a hivatkozásait, amelynek a jogerős határozat megállapításainak iratellenességére utaltak, illetve, amelyekben a védő a jogerős határozatban meg nem állapított tényekre alapozott.

Az irányadó tényállás alapulvétele mellett a Legfelsőbb Bíróság nem értett egyet azzal a védői állásponttal, hogy a terhelt bűnösségének a megállapítása a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt történt. A jogerős ítélet tényállása kellően konkrét adatkérést rögzít, és kellően konkrét terhelti tevékenységet, amely a felrótt törvényi tényállásban rögzítettek megvalósítását jelenti. Nem fogadható el a védőnek az az érvelése sem, melyből az következne, hogy a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény rendelkezései a más állampolgárokéhoz képest szűkítené az önkormányzati képviselők tájékozási lehetőségeit.

Összességében tehát a terhelt bűnösségének a megállapítása a jogerős határozatban a büntető anyagi jog szabályaival összhangban álló, és mivel a Legfelsőbb Bíróság a Be.423.§ (5) bekezdése értelmében hivatalból vizsgálendő eljárási szabálysértést sem észlelt, a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a Be.426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival, azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság mellőzheti.

Budapest, 2011. október 27.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó bíró, Dr. Csere Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő

Bné